

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

PERSONĀLA NOMA UN NODOKĻU PĀRSKATI

29.07.2019.

Saturs

1. Vispārīgā informācija	3
2. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis par iznomātā personāla ienākumu un iesniedzamie pārskati	5
3. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par iznomātā personāla ienākumu un iesniedzamie pārskati.....	6
4. Piemēri	7
5. Saistošie normatīvie akti	9

1. Vispārīgā informācija

Metodiskais materiāls sniedz palīdzību nodokļu piemērošanā un pārskatu iesniegšanā juridiskām personām – **personāla nomniekiem**, kas savā saimnieciskajā darbībā izmanto iznomāto personālu.

Personāla noma ir iznomātāja darbinieku nosūtīšana apmaiņā pret atlīdzību personāla nomniekam, lai darītu darbu saistībā ar nomnieka saimniecisko darbību Latvijā.

Personāla iznomātājs ir Latvijas nerezidents, kuram nav pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā.

Iznomātais personāls ir jebkura fiziska persona – gan Latvijas rezidents, gan nerezidents. Iznomātais personāls ir **darba ņēmēji**.

Personāla nomnieks ir Latvijas rezidents vai nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā. Personāla nomnieks ir **darba devējs**.

Personāla nomas pazīmes:

- personāla nomnieks atbild par darba kopējo vadību un uzraudzību vai darba rezultātu;
- personāla nomnieks nosaka iznomātā personāla skaitu un kvalifikāciju;
- personāla integrācija personāla nomnieka uzņēmumā. Integrācija uzņēmumā ir darba vai atpūtas vietas esība, pienākums ievērot uzņēmuma iekšējās kārtības noteikumus;
- atlīdzību par personāla nomu aprēķina atkarībā no iznomātā personāla darba laika, paveiktā darba;
- personāla nomnieks nodrošina personālu ar lielāko daļu pamatlīdzekļu, darbarīku un materiālu.

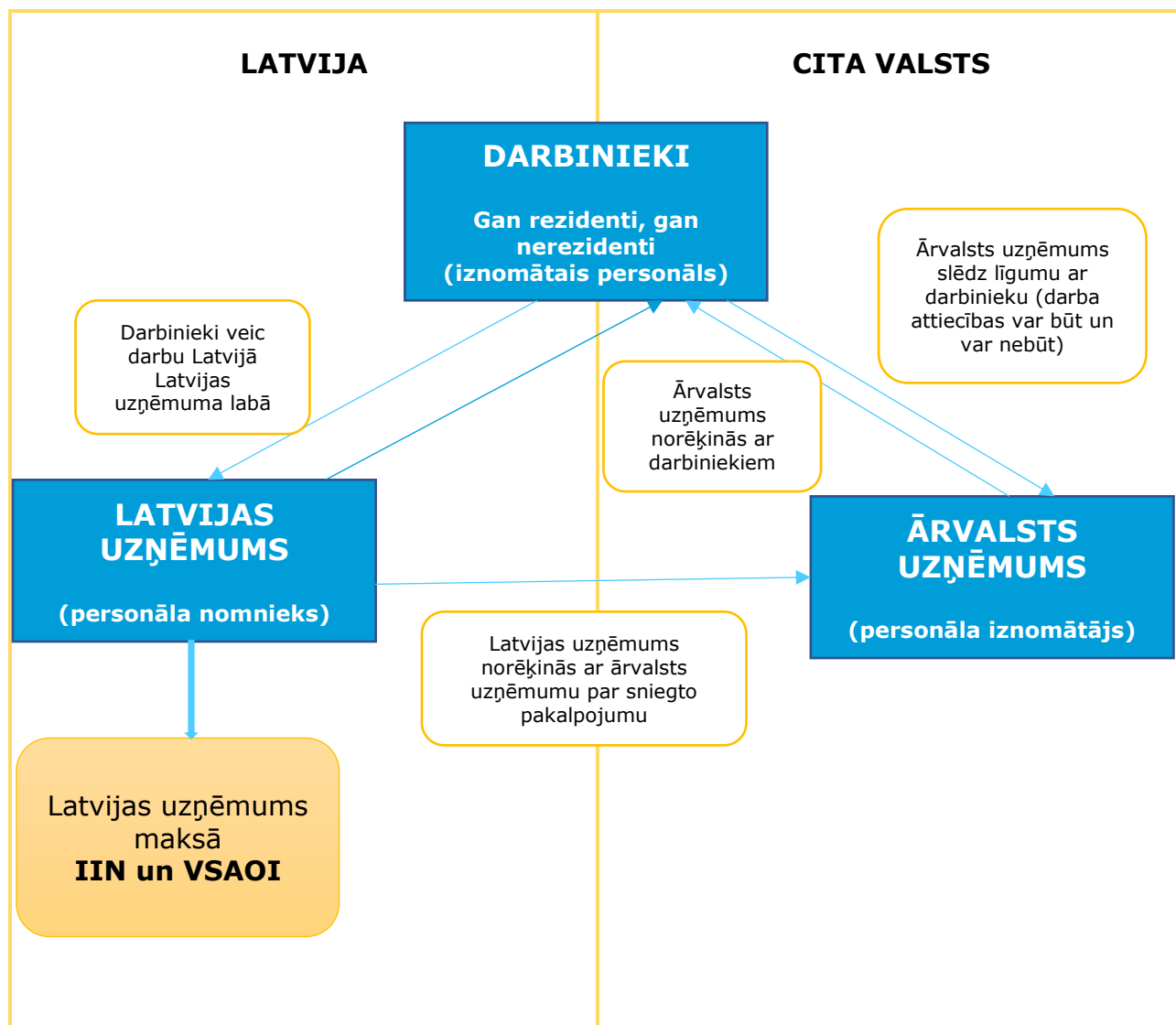

Personāla nomas pazīmes izvērtē kontekstā ar personāla nomas definīciju. Personāla noma pastāv, ja ir izpildīta vismaz viena pazīme.

[Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17.¹ pants.](#)
[Likums "Par valsts sociālo apdrošināšanu"](#)

Personāla nomu raksturo trīspusējas attiecības:

Piemērs

Latvijas SIA, kas sniedz būvniecības un montāžas pakalpojumus, ir jāizpilda pasūtījums, kura veikšanai nepieciešami augsti kvalificēti speciālisti. Latvijas SIA noslēdz līgumu ar Lietuvas UAB par atbilstošas kvalifikācijas darbinieku nosūtīšanu uz Latvijas SIA atsevišķu montāžas darbu veikšanai. Lietuvas UAB izraksta Latvijas SIA rēķinu par sniegto pakalpojumu, pakalpojuma izmaksas nosaka atkarībā no nosūtīto darbinieku paveiktā darba.

Latvijas SIA ir **personāla nomnieks**, jo nosūtītais personāls veic darbu saistībā ar Latvijas SIA saimniecisko darbību un ir izpildītas personāla nomas pazīmes:

- Latvijas SIA nosaka darbiniekiem nepieciešamo kvalifikāciju;
- Lietuvas UAB darbinieki darbu veic Latvijas SIA vadībā un uzraudzībā;
- atlīdzību Lietuvas UAB aprēķina atkarībā no nosūtīto darbinieku paveiktā darba.

2. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis par iznomātā personāla ienākumu un iesniedzamie pārskati

Iznomātā personāla ienākums **ir ar iedzīvotāju ienākuma nodokli (turpmāk – IIN) apliekams ienākums** gan Latvijas rezidentam, gan nerezidentam (nodarbinātajam) neatkarīgi no tā, kas darbinieka labā saņem šo ienākumu.

Personāla nomnieks aprēķina IIN par iznomātā personāla ienākumu:

- **pamatojoties uz** personāla iznomātāja iesniegtu **informāciju par** darbiniekiem un katra darbinieka darba **samaksu; vai**
- ņemot vērā personāla nomnieka **kopējo maksājumu** personāla iznomātājam, ja personāla iznomātājs nesniedz informāciju, kas ļauj identificēt katra darbinieka ienākumu. Šādā gadījumā uzskata, ka katrs nodarbinātais ir saņēmis ienākumu **vienādās daļās** no kopējās personāla iznomātājam izmaksātās atlīdzības.

Piemērs

SIA "AKA" ir noslēgusi līgumu ar Igaunijas komersantu par personāla izmantošanu. Līguma ietvaros Igaunijas komersants nosūta uz Latviju trīs darbiniekus – Igaunijas rezidentus –, kas veiks darbu SIA "AKA" birojā. Nosūtītajiem darbiniekiem ir Igaunijā izsniegts A1 sertifikāts un sociālās iemaksas tie veic savā rezidences valstī – Igaunijā. Mēneša beigās Igaunijas komersants atsūta SIA "AKA" rēķinu par paveikto darbu 1 500,00 eiro apmērā, kurā nav atsevišķi norādīts katra darbinieka ienākums. SIA "AKA", nosakot katra iznomātā darbinieka apliekamo ienākumu, pieņem, ka visi darbinieki ir guvuši ienākumu vienādās daļās, t.i., katra darbinieka apliekamais ienākums ir 500 eiro ((1 500 : 3)).

Personāla nomnieks no iznomātā personāla ienākuma:

- ietur IIN un samaksā līdz ienākuma izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 5.datumam;
- par ieturēto IIN līdz izmaksas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam iesniedz:
 - ✓ **par rezidentu** – paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām¹, norādot ienākuma veida **kodu 1043** "Iznomātā personāla ienākums";
 - ✓ **par nerezidentu** – pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta – gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā².

¹ Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumu Nr.677 "Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem" 1. vai 2.pielikums.

² Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 4.pielikums.

Ienākumam vispārējā gadījumā (ja nav atzīmes algas nodokļa grāmatiņā par galveno ienākuma gūšanas vietu) personāla nomnieks piemēro IIN **23 %** likmi.

Ja iznomātais personāls ir nerezidents, uz kuru attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma, un tā ienākums mēnesī pārsniedz 5 233,33 eiro, ienākuma pārsnieguma daļai piemēro IIN **31,4 %** likmi.

3. Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par iznomātā personāla ienākumu un iesniedzamie pārskati

Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (turpmāk – VSAOI) **objekts** ir viss iznomātā personāla ienākums, no kura jāietur IIN.

Personāla nomnieks kā darba devējs:

- ne vēlāk kā vienu stundu pirms iznomātais darbinieks sāk darbu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā ziņas par darba ņēmējiem³ un **reģistrē** to kā **darba ņēmēju**;
- nosaka katra iznomātā darbinieka VSAOI objektu un **aprēķina VSAOI**, reizinot iemaksu objektu ar atbilstošo VSAOI likmi (kas atbilst attiecīgā darba ņēmēja statusam);
- līdz noteiktajam VSAOI veikšanas datumam **iesniedz** ikmēneša **darba devēja ziņojumu**⁴ un iemaksā budžetā VSAOI;
- triju darbdienu laikā pēc tam, kad iznomātais darbinieks pārtrauc darbu, iesniedz ziņas par darba ņēmējiem par statusa zaudēšanu.

Ja iznomātajam darbiniekam **ir** citas valsts kompetentās iestādes izsniegts **A1** sertifikāts, par viņu **neiesniedz** ziņas par darba ņēmējiem, VSAOI **neveic un** darba devēja **ziņojumā nenorāda**.

³ Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumi Nr.827) 1.pielikums.

⁴ Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu Nr.827 3.pielikums.

4. Piemēri

Piemērs

SIA "Zīle" noslēdz ar Polijas komersantu personāla nomas līgumu no 1.jūlija līdz 31.jūlijam. SIA "Zīle" 31.jūlijā norēķinās ar Polijas komersantu par jūlijā sniegto personāla nomas pakalpojumu. Polijas komersants iesniedz SIA "Zīle" informāciju par iznomātā personāla darba samaksu:

- Anna (personas kods XXXXXX-XXXXX, Latvijas Republika, Rīga) 450,00 eiro mēnesī;
- Jānis (personas kods XXXXXX-XXXXX, Latvijas Republika, Rīga) 500,00 eiro mēnesī;
- Ādams (personas kods XXXXXX-XXXXX, Polija, Suvalki) 600,00 eiro mēnesī. Ādamam ir Polijā izsniegts A1 sertifikāts, kas apliecina, ka sociālās iemaksas Ādams veic Polijā.

SIA "Zīle" noteiktais darba devēja ziņojuma iesniegšanas termiņš ir nākamā mēneša 15.datums. SIA "Zīle" :

- 1) 1.jūlijā par Annu un Jāni iesniedz ziņas par darba ņēmējiem, norādot datumu, kad iegūts darba ņēmēja statuss, un ziņu kodu 11;

Ziņas par darba ņēmējiem

VSAOI iemaksas datums (mēneša diena) i 23					
Personas kods vai reģistrācijas numurs	Personas dzimšanas dati (ja nav personas koda)	Vārds, uzvārds*	Datums, mēnesis, gads*	Ziņu kods i *	Profesijas (aroda, amata, specialitātes) kods atbilstoši profesiju klasifikatoram i
1	XXXXXXXX	Anna	01.07.2019	11 – Darba ņ	
2	XXXXXXXX	Jānis	01.07.2019	11 – Darba ņ	

Ādamu pārskatā nenorāda, jo Ādamam ir A1 sertifikāts, kas liecina, ka uz Ādamu neattiecas Latvijas sociālā apdrošināšana

- 2) aprēķina bruto ienākumu un ieturamo IIN no iznomātā personāla ienākuma:

!!! Ja VSAOI par nomāto personālu veic Latvijā, uzskata, ka iznomātā personāla ienākums ietver VSAOI darba devēja daļu (vispārīgā gadījumā 24,09 %) un nodokļu aprēķināšanai bruto ienākumu nosaka, atskaitot VSAOI darba devēja daļu (24,09 %).

- Par Annu:
 $450 \text{ eiro} : 1,2409 = 362,64 \text{ eiro}$ (bruto ienākums – atskaitot VSAOI darba devēja daļu)
 $362,64 \text{ eiro} \times 23 \% = 83,41 \text{ eiro}$
 $39,89 \text{ eiro}$ (VSAOI 11 % no 362,64 eiro)
 $39,89 \text{ eiro} \times 20 \% = 7,98 \text{ eiro}$ (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
 Ieturamais IIN: $83,41 \text{ eiro} - 7,98 \text{ eiro} = 75,43 \text{ eiro}$
- Par Jāni:
 $500 \text{ eiro} : 1,2409 = 402,93 \text{ eiro}$ (bruto ienākums – atskaitot VSAOI darba devēja daļu)
 $402,93 \text{ eiro} \times 23 \% = 92,67 \text{ eiro}$
 $44,32 \text{ eiro}$ (VSAOI 11 % no 402,93 eiro)
 $44,32 \text{ eiro} \times 20 \% = 8,86 \text{ eiro}$ (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
 Ieturamais IIN: $92,67 \text{ eiro} - 8,86 \text{ eiro} = 83,81 \text{ eiro}$

IZNOMĀTĀ PERSONĀLA IENĀKUMS

- Par Ādamu:
Ieturamais IIN: 600 eiro x 23 % = 138 eiro

3) līdz 15.augustam par Annu un Jāni iesniedz darba devēja ziņojumu par jūliju un samaksā VSAOI.
Jūlija darba devēja ziņojumu aizpilda šādi:

IIN norāda paziņojumā par fiziskai personai izmaksātajām summām

Riska nodevu par iznomāto personālu nemaksā

Darba ņēmēji, kuri ir apdrošināmi atbilstoši visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem

Personas kods vai reģistrācijas numurs*	Vārds, uzvārds*	Darba ienākumi*	Aprēķinātās VSAOI iemaksas*	Precizētie darba ienākumi ((+) vai (-))	Precizētās aprēķinātās VSAOI iemaksas ((+) vai (-))	Ieturētais iedzīvotāju ienākuma nodoklis	Darba attiecību veids*	Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	XXXXXXXXXX Anna	362,64	127,25		0,00		VSAOI veic pats DD, dek	0,00
2	XXXXXXXXXX Jānis	402,93	141,39		0,00		VSAOI veic pats DD, dek	0,00

4) līdz 3.augustam iesniedz ziņas par darba ņēmējiem par Annu un Jāni ar kodu 25 – par darba ņēmēja statusa zaudēšanu;

5) ieturēto IIN ieskaita budžetā līdz 5.augustam un līdz 15.augustam iesniedz:

- par Annu un Jāni – paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām;

Personas kods*	Vārds, uzvārds*	Ienākuma veids*	Ienākuma gūšanas periods		Ienākuma izmaksas mēnesis	Ienākumi	Neapliekamie ienākumi	Neapliekamais minimums	Atvieglojumi par apgādājumiem	Papildu atvieglojuma kods	Papildu atvieglojuma summa	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Iemaksas privātajos pensiju fondos	Dzīvības apdrošināšanas prēmiju summas (ar līdzekļu uzkrāšanu)	Dzīvības apdrošināšanas prēmiju summas (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas	Izdevumi	Ienākums, no kura ir aprēķināts nodoklis	Ieturētais nodoklis
			no*	līdz*														
1	XXXXXXXXXX Anna	1043	01.07.2019	31.07.2019	jūlijs	362,64	0,00	0,00			0,00	39,89	0,00	0,00	0,00	0,00	322,75	75,93
2	XXXXXXXXXX Jānis	1043	01.07.2019	31.07.2019	jūlijs	402,93	0,00	0,00			0,00	44,32	0,00	0,00	0,00	0,00	358,61	83,81

- par Ādamu – pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta – gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas – nerezidenta – gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā
Taksācijas periods: 2019. gada jūlijs

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods/personas kods: _____
Izmaksātāja nosaukums/vārds, uzvārds: _____
Adrese: _____
E-pasta adrese: _____ Tālrunis: _____

N. p. k.	Personas tips	Nerezidenta - ienākuma saņēmēja		Personas kods vai identifikācijas numurs rezidences valstī	LR piešķirtais NMR kods	Ienākuma saņēmēja dzimšanas datums	Ienākuma saņēmēja veids (kods)	Rezidences valsts	Adrese rezidences valstī			Ienākuma veids (kods)	ATVK kods	Izmaksas datums	Ienākuma summa	Nodokļa likme (%)	Nodoš sumr
		vārds	uzvārds						iena, numurs	apdzīvota vieta	posta indekss						
1	2	3	4	4a	5	6	7	8a	8b	8c	9	10	11	12	13	14	
1	Fiziska	Ādams		XXXXXXXXXX		01	PL	Armii Krajowej 35	Suvalki		21			31	600,00	23,00	138,00
2	Fiziska					01											
3	Fiziska					01											
4	Fiziska					01											
5	Fiziska					01											
6	Fiziska					01											10 - Dividendes
7	Fiziska					01											11 - Procenti
8	Fiziska					01											12 - Ienākums no
9	Fiziska					01											13 - Ienākums no
10	Fiziska					01											14 - Darba alga
																	15 - Direktoru alga
																	16 - Pensijas
																	17 - Darba sama
																	18 - Ienākums no
																	19 - Pakalpojumiem
																	20 - Cits ienākums
																	6 - Ienākums no

Piemērs

Alsu Tajuss un Elifs Hamils ir Latvijas nerezidenti, kurus Igaunijas komersants "Kurkimurki" nosūta strādāt Latvijā periodā no 1.maija līdz 15.maijam. Par sniegto pakalpojumu Latvijas komersants "LVLV" 17.maijā samaksā "Kurkimurki" 3 000 eiro. "Kurkimurki" informāciju par iznomāto personu algu nesniedz. Alsu un Elifam nav izsniegts A1 sertifikāts, tāpēc VSAOI par Alsu un Elifu ir jāveic Latvijā.

Latvijas komersants "LVLV":

- 1) 1.maijā par Alsu un Elifu iesniedz ziņas par darba ņēmējiem, norādot datumu, kad iegūts darba ņēmēja statuss, un ziņu kodu 11;
- 2) aprēķina bruto ienākumu un IIN:
3 000 eiro : 2 = 1 500 eiro (katras personas ienākums, kas ietver arī VSAOI darba devēja daļu (24,09 %))
1 500 eiro : 1,2409 = 1 208,80 eiro (bruto ienākums – atskaitot VSAOI darba devēja daļu)
1 208,80 eiro x 23 % = 278,02 eiro
132,97 eiro (VSAOI 11 % no 1 208,80 eiro)
132,97 eiro x 20 % = 26,59 eiro (atskaitījumu daļu reizina ar 20 %)
IIN ir 278,02 eiro – 26,59 eiro = 251,43 eiro
- 3) līdz 5.jūnijam samaksā IIN, bet līdz 15.jūnijam iesniedz pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta – gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā;
- 4) aprēķina VSAOI darba devēja daļu (24,09 %) un darba ņēmēja daļu (11 %), ko ietur no nerezidentu ienākuma:
VSAOI darba devēja daļa 291,20 eiro (1 208,80 eiro x 24,09 %)
VSAOI darba ņēmēja daļa 132,97 eiro (1 208,80 eiro x 11 %)
- 5) jūnijā – līdz termiņam, kāds ir noteikts VSAOI ziņojuma iesniegšanai, – iesniedz darba devēja ziņojumu par Alsu un Elifu, deklarējot tajā iemaksu objektu un aprēķinātas VSAOI, un samaksā VSAOI;
- 6) 17.maijā iesniedz ziņas par darba ņēmējiem ar kodu 25 un norāda 15.datumu, kad Alsu un Elifs zaudē darba ņēmēja statusu.

5. Saistošie normatīvie akti

Likums "[Par iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)"

Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899 "[Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība](#)"

Ministru kabineta 2008.gada 25.augusta noteikumi Nr.677 "[Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa paziņojumiem](#)"

Likums "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)"

Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumi Nr.827 "[Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)"